

A ...-i Törvényszék a ... (...szám) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (...szám) I. rendű és II.rendű felperes neve (... szám) II. rendű felpereseknek a ... (... szám) ügyvéd, valamint ... jogtanácsos által képviselt ... (... szám) I. rendű és ... (... szám) II. rendű alperesek ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

v é g z é s t :

A törvényszék a felpereseknek az Európai Unió Bírósága előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét **elutasítja**, egyúttal a pert **megszüntetni**.

A törvényszék megállapítja, hogy a felperesek 36.000,- /harminc-hatezer/ Ft eljárási illeték visszatérítésére jogosultak.

Az eljárási illetéket az állam viseli.

Ezt meghaladóan a felek maguk viselik a költségeiket.

A végzés ellen - a per megszüntetésére vonatkozó részében - a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a ...-i Ítéletáblához címezve amelyet a ...-i Törvényszékhez kell benyújtani írásban, négy egyező példányban.

I n d o k o l á s :

A felperesek kereseti kérelmet terjesztett elő az alperesekkel szemben a 2007. szeptember 4. napján megkötött „Devizában nyilvántartott lakáshitel” megnevezésű kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt. Valamennyi előkészítő iratukban kiemelték, hogy a per tárgya a bank egyoldalú szerződésmódosítására vonatkozó szerződési feltétel érvénytelensége.

A törvényszék a peres eljárást a számú végzésével a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-ában említett külön törvényben meghatározott intézkedésig, de legkésőbb 2014. december 31. napjáig hivatalból felfüggesztette.

Az alperesek 2015. október 21. napján érkezett közös beadványukban kérték a per folytatását.

A per ennek alapján új számra került iktatásra.

A törvényszék a /2. sorszámú végzésével 30 napos határidővel - a jogkövetkezményekre is kiterjedő figyelmeztetéssel - többek között felhívta a felpereseket a DH2. törvény 37.§ (1) bekezdésének és a 39. §-ának megfelelő keresetmódosítás, illetve a DH 2. tv. 2.§-3.§ és a 37/A. §-ai, valamint a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseinek érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges elszámolás módszertanának különös szabályairól szóló 54/2014. (XII. 10.) MNB rendelet szerinti elszámolás tételes levezetéssel történő előterjesztésére.

A felperesek válasziratukban az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke, valamint a Pp. 155/A. §-ban írtak figyelembevételével kérte a törvényszéktől előzetes döntéshozatali eljárás

kezdeményezését.

Külön kiemelték, hogy ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, a bíróság köteles az Európai Bírósághoz fordulni.

Álláspontjuk szerint a 2014. évi XXXVIII. törvény, a 2014. évi XL. törvény és a 2014. évi LXXVII. törvény egyes rendelkezései ellentétesek az Európai Unió 93/13. EGK irányelvével, illetőleg az ehhez kapcsolódó Európai Bírósági ítéletekkel.

A felperesek szerint jelen perben is el kell dönteni, hogy a törvényszék hajlandó-e azokra a kérdésekre saját hatáskörben válaszolni, amit az Európai Bírósághoz címezve a beadványban megfogalmaztak, vagy úgy dönt inkább a törvényszék, hogy a beadványban hivatkozott ítélet rendelkezéséből következően, inkább megkérdőjelezi az Unió Közösség alapját azzal, hogy továbbra sem hajlandó az európai jogi rendelkezéseket figyelembe venni.

Szerintük csak ezt követően lesz a törvényszék abban a helyzetben, hogy eldöntse azt, hogy volt-e értelme a felhívást a felperesek felé megtenni a közösségi jog értékelése nélkül, vagy inkább semmibe veszi az Unió tagállamoknak az Unióval kötött szerződés értelmében feltétel nélkül és visszavonhatatlanul vállalt kötelezettségeket és a közösségi normákkal összeegyeztethetetlen nemzeti jogszabályok alapján hoz döntést.

Előadták továbbá, hogy figyelemmel az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló szerződést kihirdető 2004. évi XXX. törvényben foglalt vállalásokra és a beadványban nevesített ítéletekre (Coosta vs. E.N.E.L ügy.; Colson ügy; C-106/98; C-441/93; C-194/94. sz. ügyek) az a következtetés vonható le az Európai Bíróság gyakorlatából, hogy a 93/13 EGK irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a tagállami bíróság az eljárás bármely szakaszában kérelem nélkül is vizsgálhatja a szerződési kikötés érvénytelenségét, és az eljárás bármely szakaszában levonhatja az a sui generis jogkövetkezményt, hogy a tisztességtelen feltétel nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltétel kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.

Továbbá az irányelv 10. preambulumbekzdése alapján a 2014. évi XXXVIII. törvény, a 2014. évi XL. törvény és a 2014. évi LXXVII. törvények az igazságszolgáltatás korlátozó rendelkezései alapján is ellentétesek az Unió irányelvekkel, ezért rendelkezéseit kérték figyelmen kívül hagyni.

Különösen sérelmesnek tartották a nevesített törvények azon rendelkezéseit amely alapján a bíróságok a permegszüntetés kilátásba helyezésével kötelezik arra a felperesi fogyasztót, hogy a megállapításra irányuló kereseti kérelem mellett marasztalási kereseti kérelmet is elő kell terjesztenie az ellenszolgáltatás nélkül maradó, korábban esetlegesen megfizetett szolgáltatásokra tekintettel, figyelmen kívül hagyva azt, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítására irányuló perben nem szükségszerű az, hogy ellenszolgáltatás nélkül maradnak esetleges szolgáltatások.

Álláspontjuk szerint ezzel a zavaros, logikátlan, az ügyfél rendelkezési jogát semmibe vevő bírósági felhívással is az nyert bizonyítást, hogy a felsorolt törvények megalkotásával a magyar törvényalkotónak az volt a célja, hogy az Európai jog, a 93/13. EGK irányelv rendelkezései ne valósuljanak meg. Ezt a szembenállást - előadásuk szerint - az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóságának JUST-E2/TD/Ares (2015) 1222808 számú panaszeljárást kezdeményezését közlő tájékoztatás szerint Veronica Manfredi egységvezető is észlelte.

Utaltak továbbá az Európai Bíróság C-23/13. számú ítéletében - az árfolyamváltozással kapcsolatos - rendelkezésekre, illetve a 2/2014. PJE 1. pontjában foglaltakra előadva, hogy a 2014. évi LXXVII törvény 21. §-át az irányelvvel összhangban értelmezni nem lehet és hivatkozva Unió ítéletekre állították, hogy az alperes egy semmire nem jó banki számolgatásra hivatkozik az elszámolással kapcsolatosan.

Véleményük szerint egy ilyen nemzeti jogszabályt egyszerűen pedig figyelmen kívül kell hagyni.

Összevetve az eljárásoknak a bíróság által hivatalból történő felfüggesztését előíró 2014. évi XXXVIII. törvény és az Irányelv utolsó preambulumban foglaltakat úgy vélik, hogy az európai jog szerint csak a tagállami bíróságoknak és a fogyasztóvédelmi közigazgatási szerveknek van joguk a fogyasztókkal kötött szerződések tisztességtelen alkalmazásával kapcsolatosan intézkedni, az államhatalmi, törvényhozási, vagy központi közigazgatási szerveknek ilyen lehetőségük nincs. Erre figyelemmel pedig a nemzeti jogszabályt - a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-ában írtakat - figyelmen kívül kell hagyni.

Álláspontjuk szerint a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-a a hatalommegosztás semmibevételével jött létre és magának a törvénynek 2014. július 4-én történt meghozatalával Magyarországon a jogállamiság megszűnt.

Ezeket felül a 2014. évi LXXVII törvény 3. §-a és a C-472/11. számú ítélet egybevetéséből levezették, hogy a 3. §-a sérti a fogyasztóknak az Irányelv 6. és 7. cikkeiben biztosított jogát. Véleményük szerint a 3. § szerinti fogyasztói szerződés módosulása a szerződés tárgyában, a szolgáltatás mikéntjében változtatja meg a szerződést azzal a jogkövetkezménnyel, hogy a változás után bekövetkezett állapot előtti szerződéses viszony tekintetében a fogyasztó elveszíti az irányelvben biztosított jogait. Ennek alapján a 2014. évi LXXVII törvénynek a fogyasztói szerződések módosulásával kapcsolatos rendelkezéseit figyelmen kívül kell hagyni.

Mindezek alapján a kérte 7 pontban megfogalmazott kérdéseinek előzetes döntéshozatal keretében történő feltételét az Európai Bíróság felé, amelyek mindegyikében a nemzeti bírós eljárásának 6 esetben az Irányelvvel egy esetben pedig az Európai unió Alapjogi Chartájával történő összeegyeztethetősége vonatkozásában.

Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelem az alábbiak miatt nem megalapozott:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke szerint, a bíróság hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

- a.) a szerződés értelmezése,
- b.) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése.

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül föl, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti a bíróságot, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül föl ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, a bíróság köteles a bíróságoz fordulni.

Az előterjesztés tárgya tehát kettős lehet. A bíróság egyrészt a szerződés értelmezése kérdésében rendelkezik hatáskörrel, mely „szerződés” kifejezés nem pusztán az írott primer jogra (az alapító és csatlakozási szerződésekre), hanem az íratlan jogra, tehát az általános jogelvekre, a szekunder jogra is vonatkozik. Másrészt az előterjesztés tárgya a közösségi intézmények jogi aktusai érvényességének megállapítása, értelmezése lehet.

Az EUMSZ 267. cikke értelmében az előterjesztés kötelezettsége akkor áll fenn, ha egy olyan nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő ügyben merül föl közösségi jogi releváns és tisztázandó kérdés, amely bíróság határozata ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség. Ilyen bíróság Magyarországon a Kúria.

Mivel a törvényszék, mint elsőfokú bíróság határozata ellen rendes jogorvoslatnak van helye, nem tekinthető a fenti cikk értelmében előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére kötelezettnek.

A felperesek az előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelmükben a nemzeti jognak az uniós jognak való megfelelése, azzal való összeegyeztethetősége vonatkozásában terjesztettek elő kérdéseket. Kérdéseik annak megállapítását célozták, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg az uniós jog által védett alapelveknek, a 93/13. EKG irányelv fogyasztóvédelmi előírásainak.

Az Európai Bíróság ugyanakkor több ítéletében is leszögezte, hogy a nemzeti jog értelmezése a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik, ezért nincs helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, ha a fél nem az uniós jog értelmezését, hanem annak megállapítását kéri, hogy a nemzeti jog összeegyeztethető-e az uniós joggal, jogszabályokkal. Erre emlékeztet az Európai Bíróság C-567/13. számú ügyben - ... és ... és a ... között folyamatban lévő eljárásban - hozott ítéletében is. (32. pont).

Azt is leszögezi ugyanakkor a bíróság, hogy jóllehet, az előzetes döntéshozatali eljárásban nem dönthet a nemzeti jog rendelkezéseinek, vagy a nemzeti gyakorlatnak az uniós jogszabályokkal való összeegyeztethetőségéről, de hatáskörrel rendelkezik arra, hogy tájékoztassa a kérdést előterjesztő bíróságot minden olyan, az uniós jog értelmezésére vonatkozó szempontról, mely lehetővé teszi a bíróság számára, hogy az előtte folyamatban lévő ügy eldöntése érdekében értékelje ezt az összeegyeztethetőséget. Ezen ügyben az Európai Bíróság arra vont következtetést, hogy a bíróság kérdései, kétségei a 93/13. irányelv, és különösen annak 7. cikke 1. bekezdésének értelmezésére vonatkoznak.

A bíróságnak következetes az az ítélkezési gyakorlata is, hogy a jogalanyok uniós jogból származó jogainak védelmére irányuló keresetekre vonatkozó eljárási szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló belső jogi keresetre vonatkozók (az egyenértékűség elve), és nem tehetik az Európai Unió jogrendje által biztosított jogok gyakorlását gyakorlatilag lehetetlenné, vagy rendkívül nehézé (a tényleges érvényesülés elve).

Az egyenértékűség elve, illetve a tényleges érvényesülés elve vonatkozásában is az Európai Bíróságnak kialakult esetjoga van.

A tényleges érvényesülés elvét illetően a bíróság állandó ítélkezési gyakorlata azt mondja ki, hogy minden esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy egy nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné, vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, meg kell vizsgálni, hogy milyen a rendelkezésnek a különböző nemzeti hatóságok előtt teljes eljárásban betöltött helye, valamint alkalmazása és sajátosságai. A nemzeti bíróság köteles a szóban forgó valamennyi nemzeti rendelkezést a lehető legteljesebb mértékben oly módon értelmezni és alkalmazni, hogy azok lehetővé tegyék az uniós jog rendelkezései által garantált jogok hatékony végrehajtásának biztosítását.

Jelen esetben a felperesek által feltenni kért kérdések nyilvánvalóan erre a körre és a 13/93. EKG irányelv 4, 6, 7. cikke értelmezésére irányulnak.

E vonatkozásban azonban a törvényszék nem tartja a szükségesnek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, tekintettel arra, hogy a 2014. évi XXXVIII. és XL. törvények, a Kúria polgári jogegységi határozata alapján születtek, így a törvényszék ezen jogszabályok figyelembevételével jár el.

A 2014. évi XXXVIII. tv. indokolása maga is rögzíti, hogy annak érdekében, hogy ezek az elvek közvetlenül is érvényre jussanak, a törvény jogszabályi szintre emeli a Kúria jogegységi határozatában rögzített elveket. A törvény a Kúria jogértelmezését teszi általános érvényűvé, mindenki számára kötelezővé. A törvény nem mond ki új anyagi jogi szabályokat, nem állapít meg új jogelveket a fogyasztói hitel-, kölcsön- és pénzügyi lízingszerződésekre vonatkozóan, csupán a Kúria jogértelmezését kodifikálja. Ez lehetővé teszi, hogy a fogyasztók széles tömegei számára elkerülhetővé váljon az időigényes és költséges perindítás, ami a bírósági szervezetrendszer is

túlterhelné.

A törvény a Kúria 2/2014. PJE határozatából fakadó jogkövetkezmények levonása során figyelemmel volt az európai jog előírásaira, mindenekelőtt a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv rendelkezéseire. A törvény figyelembe vette a 93/13/EGK irányelv értelmezésére jogosult Európai Bíróság gyakorlatát, mindenekelőtt a C-618/10. számú Banco Espanol-ügyben, valamint a C-26/13. számú ...-ügyben hozott határozatokban kifejtett elveket.

A törvény az Európai Bíróság gyakorlata alapján arra törekszik, hogy a tisztességtelen feltételek kiküszöbölésével a megkötött szerződéseket fenntartsa. Ezt kívánja meg a polgári jog egyik általános elve, a pacta sunt servanda elve is. A törvény a fennálló szerződések tartalmát csak annyiban módosítja, hogy az érintett szerződések a tisztességtelen kikötések hiányában ne váljanak teljesíthetatlenné. Ez ugyanis a teljes szerződés semmisségét eredményezné, amely az adósok érdekével is ellentétes lenne. A törvény ezért a részleges érvénytelenség körében határoz meg olyan kógens rendelkezéseket, amelyek a tisztességtelen szerződéses kikötések helyett a szerződések részévé válnak.

Mindezek alapján a törvényszék az eljárás felfüggesztését, és az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését nem tartotta szükségesnek, az erre irányuló kérelmet elutasította.

A per megszüntetéséről a törvényszék arra tekintettel döntött a rendelkező részben foglaltak szerint, hogy a felperesek nem tettek maradéktalanul eleget a törvényszék felhívásának, ugyanis a /3 sorszámú iktatott keresetmódosításában a jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozóan a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összecsúszva is megjelölt, határozott kérelmet nem terjesztettek elő, illetve tételes elszámolást nem csatoltak.

A DH2. törvény 39. §-a kimondja, hogy ha a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-a alapján felfüggesztett eljárásban a szerződés érvénytelenségének vagy részleges érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet érvényesítenek, a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kell utasítani - vagy ha a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának már nincs helye - az eljárást meg kell szüntetni, ha a fél a keresetében (vizontkeresetében) az eljárás folytatásáról szóló tájékoztatás és a hiánypótlásra szóló felhívás kézbesítésétől számított 30 napon belül a 37. § (1) bekezdésben részletezett feltételeknek megfelelő módon nem kéri az érvénytelen szerződés érvénytelensége vagy részleges érvénytelensége jogkövetkezményének alkalmazását.

A fentiekre tekintettel a törvényszék a DH2. tv. 39. §-a alapján a pert megszüntette.

A törvényszék a felperesek felé hiánypótlási felhívást intézett ugyan a DH2 törvény 39.§ - a alapján a jogszabály szövegéből következően, észlelte ugyanakkor azt is, hogy a felperesek keresete kizárólag olyan szerződési kikötés érvénytelenségének megállapítására irányult, amelynek tisztességtelensége vonatkozásában a DH1 törvény megdönthető vélelmet állított fel, s amely vonatkozásában a ...-i Ítéltábla jogerős döntést hozott, a vélelem megdöntése iránti, jelen per alperesei által előterjesztett keresetet elutasította. Ezen kérdéskört tehát törvény és jogerős ítélet már rendezte, azzal, hogy ezen szerződési kikötés tisztességtelensége miatt a szerződés teljes egészében nem érvénytelen. Ez pedig újabb perben vitássá már nem tehető. A jogkövetkezmények levonása, a felülvizsgált elszámolás pedig ebben a körben a törvényi rendelkezések alapján megtörtént.

Mindezek alapján a per megszüntetésének a Pp. 157.§ a., pontja alapján - visszautalva a Pp. 130. § (1) bekezdés d., és f., pontjára is - is helye volt.

Az itt kifejtett indokok is szükségtelenné tették azt, hogy a törvényszék előzetes döntéshozatal iránti

kérelemmel forduljon az Európai Bírósághoz.

A DH2. törvény 40. § (3)-(4) bekezdései alapján a per 39. § szerinti megszüntetése esetén a peres eljárás illetékét az állam viseli, ezen túlmenően mindegyik fél maga viseli a saját költségeit. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdése szerint kell eljárni az (1)-(3) bekezdésben meghatározott esetben is, akként, hogy a kiszabott, de még meg nem fizetett illeték törlésének, illetve a megfizetett illeték visszatérítésének hivatalból van helye.

Ennek alapján a törvényszék megállapította, hogy a felperesek a keresetlevélen illetékbélyeggel lerótt eljárási illeték visszatérítésére jogosultak az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 80.§ (1) bekezdés i., pontja alapján.

A végzés elleni fellebbezési jogosultság a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

..., 2016. február 19. napján

dr. ... sk.
bíró